

Izveštaji bugarskog glavnog stana.

SOFIJA, 1. Izveštaj generalnog štaba, 1. februara:

Mačedonska fronta:

Slaba artiljerijska djelatnost na svoj fronti; samo zapadno od Doirana neprijateljska je artiljerijska vatra bila popodne prilično zlostoka. Istočno od Cerne i u Vardarskoj dolini pucnjava izmješgu patrola i stražarnih odjeljaka. Deprijateljska je kolona pokušala da se otisne zapadno od Doiranskog jezera; ali ju je zaporna vatra ustavila. Na jugu od Serresa neprijateljski su izvidički odjeljci naprijed zakročili; ali ih je raspršila vatra turskih četa. Deprijatelj je ostavio na polju jednog oficira i 11 ljudi mrtvih.

Rumunjska fronta:

Ducnjava izmješgu straža na obalama kanala Sv. Gjorgja, istočno od Tulcee. Silne mečave.

Imenovanja u vojsci.

BEČ, 31. «Armee Verordnungsblatt» javlja: Cesar je imenovao nadvojvodu Karla Albrehta, u izvoničnom priznanju hrabrog i odličnog držanja pred neprijateljem, potpukovnikom preko reda.

Izveštaji francuskog ministarstva mornarice.

DARIZ, 31. Jučerašnji večernji izveštaj francuskog generalnog štaba dorosi izveštaj francuskog ministarstva mornarice po kojemu je neprijateljska podmornica dana 25. januara u okolini Soluna torpedovala lagiju «Admiral Magon», što pripada «društva udruženih vlasnika brodova», a koja je vozila 900 ljudi i bila praćena od razbijača «Arc». Lagija je potonula za 10 časa. Razbijač koji ju je pratio, i razbijač «Bombard» koji je u blizini krstarilo te na vas mah pritekao, spasli su 809 ljudi u 7 čamaca. Veći je dio odmah zaglavio od eksplozije.

Novačenje u Engleskoj.

LONDON, 1. Javno izložena naredba pozivlje u roku od 14 dana rođjene u 1898 godini, a u roku od 30 dana rođjene u 1899 godini pošto su stupili u 18 godinu života.

Njemačka krstarica i njemačke podmornice u Atlantskom oceanu.

FRANKFURT, 31. «Frankfurter Zeitung» javlja iz Berne: Engleskom je poslanstvu u Rio de Janeiro javljeno, da u Atlantskom Oceanu pomoćne krstarice operišu zajedno sa njemačkim podmornicama.

Blokada.

KOPENHAGEN, 1. Već sinoć se držalo ministarsko vijeće, u kojemu se raspravljalo o prilikama što su nastale poslije njemačke note o blokadi. Obe su Kuće Parlamenta sazvane za danas na podne na zajedničku tajnu sjednicu. Bursa je zasad zatvorena ove i naredne nedjelje.

DALMATINSKE VIJESTI

Nj. Vis. Nadvojvoda Maks u Dubrovniku.

Pišu nam iz Dubrovnika 25. januara. Jučer oko 3 sata popodne prispio je u naš grad Nj. c. i k. Visost Nadvojvoda Maks, mladi brat našeg Cesara i Kralja Karla I. Došao je automobilom preko Boke Kotorske, na putu iz Crnogore i Arbanije. Istog je dana na 6 sati ujutro prispio posebnim vozom u Gruž Nj. Pr. FZM. Stjepan barun Sarkotić, zapovjedajući general Herceg-Bosne i Dalmacije, da pogje Nj. Visosti u susret.

Nj. Pr. FZM. bar. Sarkotić bio je na željezničkoj stanici u Gružu dočekan od kot. pogl. D. ra Renkina, mjesnog zapovjednika vojne postaje potpukovnika Alfredda Lorenza, ministarsvenog savjetnika Otmara Svobode i od općinskog upravnika Iva pl. Cege.

Nj. Visost Nadvojvoda Maks prošao je preko Place automobilom do na «Poljanu», pred Gundulićev spomenik, gdje je od gradjanstva, koje je tu bilo, unatoč ružnom vremenu i silnoj kiši što je onaj čas lijevala, dočekan i srdačno pozdravljen poklicima, na što je zahvaljivao. Takogjer je, kako doznajemo, bio oduševljen od pučanstva pozdravljan gdje god je prolazio, kroz Konavle, Župu itd. Pred «Dvorom» su Nj. Visost čekali prestavnici vojne i civilne vlasti.

Iako je Nj. Visost Nadvojvoda incognito došao te nije htio nikakva svečanog dočeka, ipak su svi dućani i kuće u gradu kao i po Gružu bili iskićeni zastavama i sagovima.

Igogova je Visost pred večer otputovao za sebnim vlakom put Bosne, zajedno sa Nj. Preuzv. barunom Sarkotićem i svojom pratnjom.

Njeg. Visost Nadvojvoda Maks poznat je našem gradu još od nazad više godina, kad je ovdje boravio sa svojom majkom, Nj. c. i k. Visosti Nadvojvotkinjom Marijom Jozefom.

Vojna pripomoć po zakonu 1912., rodbini pozvanih obrtnika čiji se je obrt pogoršao uslijed ratnih prilika.

Ministarstvo za zemaljsku obranu raspolažilo je, da rodbini pozvanih obrtnika pristoji vojna pripomoć po zakonu 1912., u slučaju ako se poslovi obrta nijesu pogoršali radi poziva vlasnika dotičnog obrta pod barjak, već radi slabih posala nastalih uslijed ratnog stanja, pod uvjetom dakako da postoje i svi ostali zakonski uvjeti.

U ovim slučajevima vojna pripomoć biva priznata počevši od 18. januara 1917.

Imenovanje.

Predsjedništvo pokrajinskog financijskog ravnateljstva imenovalo je računskog oficijala Dragutina de Ponte računskim revidentom u IX. razredu čina.

Promocija.

Ministerijalni savjetnik na ministarstvu financije Atilije conte Smechia, naš zemljak, bio je promoviran u četvrti razredni čin.

Odlikovanja.

Dvorski tajnik u kabinetskoj kancelariji barun Kirigin-Mardegani bio je odlikovan od N. V. njemačkog Cara ordenom Crvenog orla.

Ratna odlikovanja.

Njegovo se čes. i kralj. Apostolsko Veličanstvo premlotljivo udostojilo

narediti da se izrazi

ponovno Previšnje pohvalno priznanje za hrabro držanje pred neprijateljem natpor. Pavlu Razlagu, od 22. pješ. puk.

podijeliti

zlatni krst za zasluge s krunom na vrpci kolajne za hrabrost u priznanje izvrsnog službovanja u ratu vojn. kapellmeisteru Antunu Maderu, kod post. zap. u Hercegovom,

srebrni krst za zasluge s krunom na vrpci kolajne za hrabrost u priznanje osobito vjernog službovanja pred neprijateljem račun. podofic. prvog razr. Antunu Stinglu, od 22. pješ. puk.

imenovati aktivnim natporučnicima (rangom 1. sept. 1915) prič. por. Huberta Gabriela, Marka Pavlina, od 37. oom. puk.

narediti da se uvrste u aktivni stalež poruč. Antun Basilisko, Oskar Lehninger, od 23. oom. puk. (rang će im biti naknadno naznačen).

Trgovačka i obrtnička komora u Zađru

upozoravaju zanimanje na važnost i na potrebu najtočnijeg izvršavanja propisa ministarstvene naredbe 26. januara 1917. br. 26 L. D. Z. kojom je naređeno, da imaju ostati na raspoloženje vlasti, za vojničke svrhe, sve zalih sirovih koža od ovaca, janjaca i koza, te je pojedincima zabranjeno, pod prijetnjom zatvora do 6 mjeseci, ili globe do 5000 kruna, svako raspolaganje s tim zalihama i njihovo primanje a naloženo je da svaki posjednik i držalac tih zalih ima da ih, počevši od 3. februara 1917., svake subote predaje na određeno mjesto, služeć se za pređaju i prijevoz koža propisanim popisnim arcima i prijevoznim svjedodžbama, koje se dobivaju kod Ureda za ratnu skrb (Beč, IX. Berggasse 2).

Uspjeh V-og ratnog zajma u Komiži.

Pišu nam iz Komiže 27. siječnja. Neumornim zauzimanjem gosp. općinskog upravitelja uspjeh je V. ratnog zajma u općini Komiškoj nadmašio svako očekivanje. Potpisalo se je ukupno kakvih 240.000 kruna; 80.000 kruna naime više no kod četvrtoga.

Pri tome se je osobito istaknuo srednji poljođelski posjednik i mali težak. Bilo je do 80 supskripcija od preko 1000 kruna svaka; a u društvo «Hum» za potpisivanje V. ratnog zajma upisalo se je 183 člana sa ukupnim iznosom od 18.000 kruna.

Čitulja.

Umro je u Kninu 22. pr. mj. ugledni trgovac Josip Šimunović, brat književnika g. Dinka Šimunovića. Bio je obljubljen od svakoga radi svoga čelika značaja. Laka mu zemlja!

25. pr. mj. preseli se u vječnost nakon dugoga i teškoga bolovanja Vice Belamarić, učitelj. Dobar pedagog i poznat ljubitelj mladeži bijaše radin i okretan. Bavio se osobito ribarstvom, o čemu je dosta pisao. Pokoj mu vječni!

Tristota obljelnica smrti Faustina Vrančića.

Prošaste subote 27. jan. navršilo se trista godina, što je u Mlecima umro veliki naš književnik Faustina Vrančić (veranzio) Dragantić, nećak znamenitog ostrogonskog nadbiskupa i kardinala Antuna Vrančića. Rođio se oko god. 1551. u Sibeniku. Kako je bio bistar, pozvao ga je stric u Ostrogon, gdje se mladić dao na izučavanje filozofije. Iza toga je krenuo u Mletke, gdje je napisao logiku i nekoliko spisa o metafizici. Mnogi njegovi savremenici vrlo su cijenili te njegove radnje. Kasnije se bavio i psihologijom, da se onda posve pođa studiju metafizike i fizike. Tu je poput mnogih talijanskih filozofa i umjetnika bio praktičan radnik. Osobito je slovio kao stručnjak na području hidroauilike i mehanike. Njegovi radovi na ovim područjima izazvali su divljenje najsiřejeg sloja njegovih savremenika. To se vidi i po tome, što su ga građoivi i korporacije u više navrata znali počastiti i odlikovati. U Rim pozvao je papa Vrančića, za uređenje rijeke Tibar, kako bi se spriječile česte i jako opasne poplave. Vrančić se obavezao ovome pozivu i načinio nacrt, ali troškovi su Vatikankan prestrašili i tako nije došlo do izvedbe Vrančićevih osnova. Papa ga je imenovao kanadskim biskupom »in partibus infidelium«, no na dvoru ugarskog kralja pao je u nemilost. Predložio je da se u Mlecima podignu tri velike česme, ali republiku, koja se u ono doba nalazila u neprilici radi zlosretnih događajala na otoku Kanđiji, nije taj prijedlog izvela, ali su se nacrti spasli u jednoj knjizi, koju su naslijednici sačuvali, jer su ovi sakupljali sve što je Faust izumijevao i što se kasnije opisalo u talijanskom, francuskom i latinskom jeziku. U Beču je sagradio drveni most na Dunavu, koji je odolijevao udaru silnoga leda; drugo gdje je sagradio mramornih mostova i mostova na užetu, pak vodenih mlina i vjetrotnjača, strojeva za satove i drugo. Tiskom je izdao u Mlecima dva djela i to »Dizionario in cinque lingue« god. 1595. i »Logica nova suis instrumentis formata et recognita« god. 1616. Još je priredio stručno tehničko djelo »Machinae novae«, za tim je napisao povijest Dalmacije (talijanski), djelo »O Slavanim« — »De Slavinis seu Sarmatis«, te hrvatskim jezikom »Život izabranih divic«, te životopis svoga strica kardinala Antuna Vrančića, a priredio građnju za još neka djela, no smrt mu je prekinula rad. Umro je u Mlecima 27. siječnja 1617. Njegova se oporuka čuva u arhivu Jugoslavenske akademije u Zagrebu.

Trifunova svečanost u Kotoru.

Dočetkom god. 890. poslije Isukrsta desilo se, da je neki mletački brod, koji je vozio zemne ostatke sv. Trifuna, mučenika iz Campsade u Frigiji, u Mletke, zatjerala strašna bura u Boku i u Dotorose, naprama Hercegovome, te je zbog puste jugovine bio prisiljen da ondje ostane. Kotorani, koji su za to saznali i smatrali prstom božjim, kao da je sv. Trifun za njih odredjen, dobaviše raku sa sv. kostima za 200, a krunu obloženu dragim kamenjem za 100 «soldi romanis». Tada su dne 13. (27.) siječnja 899. zemne ostatke svečeve svećano prevezli u Kotor i proglasili sv. Trifuna zaštitnikom Kotora. Njemu u čast sazidaše prekrasnu stolnu crkvu i otda svake godine slaviše najvećim sjajem obljelnicu njegove smrti. «Marinerezza bocchese» (bokeljska mornarica), društvo pomoraca u Boki, koje je jedno od najstarijih društava u Evropi, bilo je, a i danas je priređivač Trifunovih svečanosti. Dužnost mu je da pozove sve ličnosti, kojih nazočnost povećava sjaj

svečanosti, ono dvori kod crkvenih svečanosti, priregivalo je javne igrokaze i zabave, koje su činile samo svečanost privlačivom; ono se skrbilo za mir i poredak, te je konačno, kad sabrani prinosi pučanstva nijesu dostajali, podmirivalo od g. 1503 sve troškove svečanosti.

Osam dana prije početka svečanosti, t. j. 27. siječnja, javno se objavljuje svečanost, pa jedan mladić o podne na terasi crkve Trifunove hvali sv. Trifuna. Dne 2. veljače hrli sav narod iz svih krajeva Boke, razna bratstva sa stjegovima dolaze a glavni grad, da dostojno prisustvuju lijepoj svečanosti.

U godini 1869., kad je mornarica ostala bez sredstava, doznačio je blagopokojni Cesar Franjo Josip I. iz svojih privatnih sredstava godišnju subvenciju od 300 forinti, koja se imade sve dotle isplaćivati, dok ne budu kamati imetka mogli pokrivate izdatke, što ih svake godine prouzrokuje priredba Trifunove svečanosti.

Ta je tradicionalna svečanost posljednjih decenija uslijed propadanja mornarice mnogo izgubila od svog prijašnjeg sjaja, ali je uza sve to još uvijek izvanredna.

Kako je poznato, bokeljska se mornarica za vrijeme svjetskoga rata hrabro borila protiv Crne Gore. Premda je veći dio stanovništva ostavio grad, nijesu ipak stari Bokelji ni u veljači 1915. propustili, a da ne slave svečanost sv. Trifuna, pa je tada svečanost imala posebnu znamenitost radi neprijateljske pucnjave i paljbe, koja se je orila i na dan same svečanosti, te grad obasipala još nekoliko mjeseci. Tada je nazočvao svečanosti zapovjednik ratne luke podmaršal pl. Weber. No mnogo je svečanija bila proslava g. 1916., nakon osvojenja Lovčena, a u nazočju novoga zapovjednika ratne luke podmaršala pl. Rollingera i kotarskog poglavara Giuppanovicha.

Inače je grad već poprimio normalan izgled, pa će i ovogodišnja proslava sv. Trifuna biti još svečanija i uznositija. Možda će ovogodišnja Trifunova svečanost biti zadnja u ovim teškim vremenima, pa će možda dne 27. siječnja 1918. zabrujati zvona s Trifunove crkve ne samo u čast svecu, nego i u počast miru, za kojim svi teže. Tada će u bokeljskoj mornarici i mlado i staro s podvostručenim oduševljenjem slaviti sveca svog pokrovitelja.

„Za Boga i za Cara“.

Akcija grofice Thun-Thun za dalmatinske invalide, 17. popis prinosi.

50 kr.: Fürst und Fürstin Schwarzenberg Beč; 30 kr. k. k. Oberlt. A. Janović Zađar (za 6 istisaka); po 20 kr.: Janko Gjengjinić upr. opć. Paštrović, Eugenio Giacasa Zađar, Hofrat Rud. Ritter v. Grimburg Beč, Konrad Prinz zu Hohenlohe Beč; po 10 kr.: Jak. Lemessich c. k. kot. povi. Hvar, Nela Mohr (Mirošević) Srgo Dubrovnik, c. k. kot. pogl. Inoc. Monass Sinj, Dr. Vl. Matijević odv. Dubrovnik, c. k. minist. tajn. Dr. Hugo Micula Beč, Dr. Jerko Machiedo prisj. zem. odb. Kotor, viši inž. Jur. Machiedo Zađar, Nik. Malešević posj. Benkovac, k. k. Major Er. Mally Zađar; po 6 kr.: Dr. Jur. Ferri odv. Imotski, Ant. Govorčin nauč. Olib, Cvijeta Javurek Zađar, Don Fr. Jerčić župn.-prodek. Katuni, Ferdo Karabaić nauč. Povalja, A. Krietić c. k. ravn. prep. Dubrovnik, Don Pavao Košta župn. Kuklija, Don Marin Lešić župn. Pupnat, Jos. Lokas nauč. Skrađin, Leop. Prinz Lobkowitz Donje Berkovice, c. k. drž. odv. Oskar Marcocchia; po 5 kr.: Ot. Ang. Cvitanović Tučepi, Prof. Dr. Božo Cvjetković Dubrovnik, Don Blaž Cvitanović župn. u. m. Iz veliki, Vjekošl. pl. Curinaldi Sarajevo, Hierodiakon Nik. Colović Zađar, Don Mate Cović dekan Gata, Don Jakov Čuka kanonik Zađar, c. k. namj. tajn. Lovro Curlica Zađar, Don Miho Čurković župn. Diklo, M. Bruno pl. Curinaldi Sarajevo; 300 kr. za 100 istisaka knjižarske cijene.

Sa prijašnjim popisima ukupno kr.: 19.996.28.

Società di beneficenza per le fanciulle povere delle scuole di Zara.

Per onorare la memoria del defunto Giuseppe Rolli, famiglia d. r. Ziliozzo corone 30 — Bogdanovich 2 — Andrea Calussi 20 — Demetrio Medovich 20 — Per onorare la memoria del defunto capitano Giovanni Kiswarday, Venceslao Perlini 10 — Per onorare la memoria del defunto Giovanni Benzoni, d. r. Luigi Ziliozzo 2 — Per onorare la memoria del defunto Leopoldo Kiswarday, d. r. Luigi Ziliozzo 2 — Per onorare la memoria del defunto Venceslao Giacasa, Banca Popolare di Zara 200 — Andrea Calussi 20 — Per onorare la memoria del defunto Vladimiro de Paitoni, Andrea Calussi 2 — Per onorare la memoria della defunta Elda Denaro-Brizzi, d. r. Luigi Ziliozzo 2 — Per onorare la memoria del defunto Paolo Ljubičić, d. r. Luigi Ziliozzo 2 — Per onorare la memoria del defunto Giuseppe Granchich, d. r. Luigi Ziliozzo 2 — Per onorare la memoria della defunta Rosa Zohar, famiglia Augusto Bogdanovich 2 — famiglia Andrea Calussi 5 — Per onorare la memoria del defunto Giovanni Marussich, Andrea Calussi 2 — D. r. Luigi Ziliozzo 2 — Lorenzo Massaria 2 — Giuseppe Bullo 2 — Nicolò Predonzan 2 — Marco Perlini 10 — Per onorare la memoria della signora Adalgisa V. a Lana, d. r. Luigi Ziliozzo 2 — Per onorare la memoria del sig. Giorgio Venturini, Giuseppe Bullo 2 — D. r. Luigi Ziliozzo 2 — Lorenzo Massaria 2 — Andrea Calussi 5 — Guglielmo Mileffa 2 — Per onorare la memoria della signora F. V. a de Benvenuti, d. r. Luigi Ziliozzo 2 — Per onorare la memoria di Jakov Eškinja, Lorenzo Massaria 2 — Giuseppe Bullo 1 — Per onorare la memoria del sig. Luca Vitaliani, Andrea Calussi 2 — Lorenzo Massaria 2 — Per onorare la memoria del sig. Pietro Cav. de Erco, Lorenzo Massaria 2 — Andrea Calussi 2 — Per onorare la memoria del sig. Pietro Valenti, Giuseppe Bullo 1 — D. r. Luigi Ziliozzo 2 — Per onorare la memoria di Giovanni Rumel, famiglia Andrea Calussi 5 — Per onorare la memoria di Don Anteo Debellich Capodistria, Giuseppe Bullo 5 — Per onorare la memoria di Giovanni Ghergurevich, d. r. Luigi Ziliozzo 2 — Per onorare la memoria di Anna V. a Alborghetti, Andrea Calussi 2 — Per onorare la memoria di Antica V. a Barani, Antonietta Villicich 2 — Per onorare la memoria di Maria contessa de' Medici, Andrea Calussi 2 — Famiglia de Bersa e Claudina de' Medici 46 — Vincenzo Agonia e Gilda de Bersa 10 — Vedova Antonietta Bottura 4 — Famiglia Verduš 2 — Per onorare la memoria di

Augusta V. a Peričić, d. r. Luigi Ziliozzo 3 — Per onorare la memoria di Giovanna Kadia, famiglia Babaića 1 — Elena Stipanovich 2 — Lorenzo Massaria 2 — Per onorare la memoria di Matteo Ilić, Andrea Calussi 2 — Per onorare la memoria di Ernesto Nutrizio, d. r. Luigi Ziliozzo 3 — Per onorare la memoria di Luca Festini, Andrea Calussi 2 — Per onorare la memoria di Giuseppe Sascor, Prof. Ubaldo Calvi 2 — Per onorare la memoria di Giovanni Scarizza, Prof. Ubaldo Calvi 2. Le elargizioni si ricevono nel negozio Calussi.

Za gojenje svilene bube.

Namjesništvo, da što bolje moguće podupire gojenje svilene bube u Dalmaciji, odredilo je da onima koji bi se ove godine htjeli baviti ovom gojibom, stavi, uz sniženu cijenu, na raspolaganje celularno sjeme domaće žute vrste, podvrgnuto već najtočnijemu fiziološkom i mikroskopičnom pregledanju, te se u tu svrhu otvara potpisivanje.

Cijena sjemena svilene bube, snižena je za 70% ispod kupovne cijene, te će biti od 4-50 K za unču od 30 grama, odnosno 3 K za 20 grama i 1-50 K za 10 grama.

Prijave mogu se prikazati putem dotičnog c. k. kotarskog poglavarstva, svakako pak ne poslije 28. veljače 1917.

Prijave, što bi stigle poslije tog roka, ne mogu se uzeti u obzir.

Osim toga, namjerom da se podupre racionalno gojenje svilene bube, sklono je Namjesništvo da, prama raspoloživim sredstvima, stavi na raspoloženje svilgojcima uz cijenu od 50—70% ispod kupovne, nekoje od najvažnijih svilgojstvenih sprava, kao uzorke i to baš: okvirčić, izrešetani papir, lješa, toplojmera, košarica te eventualno sprava za inkubaciju, kada bi se radilo o tome, da se u pojedinim područjima podvrgnu inkubaciji poveće količice sjemena.

Biti će unaprijed zadatak Zemaljskog gospodarskog Vijeća, da se, u smislu ovog oglasa, zauzme da olakša gojiteljima prodaja čahurica uz prikladne cijene s obzirom na postojeće tržišne prilike.

Potanje u današnjem broju «Objavitelja Dalmatinskog».

Prenosne bolesti u Dalmaciji.

Drijavljeni slučajevi prenosnih bolesti u sedmici od 7. januara 1917. do 13. januara 1917.

Bolest	Pol. kotar	Općina	Broj	
			oboljelih	umrlih
Boginje	Benkovac	Obrovac	8	1
Difterija	Imotski	Imotski	1	—
„	Knin	Knin	1	—
„	Sinj	Sinj	6	—
„	Split	Split	1	—
„	Supetar	Bol	3	—
Skrljet	Dubrovnik	Slano	7	—
„	Korčula	Korčula	4	—
Srdobolja	Imotski	Imotski	1	—
„	Sibenik	Sibenik	2)	—
Trbušni tif	Metković	Metković	2)	—
„	Split	Split	1	—
Trakom	Makarska	Makarska	1)	—

1) Odnosi se na vojničku osobu.

RAZLIČITE VIJESTI

Izložba ratne grafike.

Ratna se literatura bujno razvila. Skoro je nepregledan niz knjiga i knjižica, koje je svjetski rat izazvao. Ipak — kako je naglasio zapovjednik c. i k. stana ratne štampe gen. maj. Maks vitez pl. Hoen prigodom izložbe ratnih slika oktobra 1915 — bolje djeluje slika na uobrazilju nego najtočniji i najširi opis. Sve što su do sada prikazale javnosti izložbe ratnih slika, većinom su bili umjetnički utisci sa ratišta, koji, sastavljeni od umjetnika, namjenjuju potomstvu život na fronti i slike zapovjednika armija. Megjutim osim ovih umjetničkih utisaka dolazi danas grafika u tako raznovrstan odnosaj s ratom, da i prosti crteži služe kao dokaz velikog interesa čovječstva za rat i za njegov velik uticaj na život i rad, te vrijedi da ih se sakuplja i čuva za potomstvo.

U korist službene ratne skrbi prireguje ratni pripomoćni ured c. k. Ministarstva za unutrašnje poslove izložbu ratne grafike u prostorijama c. k. austrijskog Muzeja za umjetnost i industriju, Beč, I. Stubenring 5. u mjesecima februaru i marču 1917.

Dredmet izložbe su sva prikazivanja u slikama, koja su skopčana sa svjetskim ratom, te tiskana u većim izdanjima i odregjena za najšire krugove.

Izložba će obuhvatati; Spomenice. Spomenice za odlikovane čili poginule vojnike; za stanovite zapovjednike četa i dijelove vojske, te epizode svjetskog rata; grafični umjetnički letci svake vrsti, kakvi su često bili izdani od javnih ureda i privatno, dijelom na trajnu uspomenu u školi i kući, dijelom prigodom ratnih zajmova i drugih javnih prigoda.

Ratne umjetničke table, nacrti, ratne mape, ratni letci sa slikama, ratni arci sa slikama i t. d. Grafika za ratnu skrb, u korist službene ratne skrbi ili ratnih humanitarnih ciljeva, tiskane grafične izvedbe.

Karikature. Izragene karikature iz unutrašnjosti zemlje ili savezničke, te iz neutralnih i neprijateljskih zemalja, u koliko ih se može izložiti.

Slikane ratne i logorne novine — novac iz potrebe. i iz logora, koji je nastao sporadično, u raznim ratnim ili zarobljeničkim logorima. Satirične zemljopisne karte, ratni albumi, ratni koledari.

Mala ratna grafika kao slike pogagjačice, siluete, ratne poštanske dopisnice, dopisnice crvenog krsta, Exlibris, vrpce «Vivat», marke za zatvaranje pisama i t. d.

Ratni plakat mačkog portijeteljskih zemalja kao poukure iz njemačkih ratni slikovnicakarikature iz bene pokovni

Tele

Tele
Zapad
Izveštaji au
BEČ, 2. f.
«2. febru
Istočn
Ni na k
dogagja.

Izveštaji

BERLIN.
Veliki grad
Zapad
Izmegju
više zagona j
S obe strane
boj i živa dje
courta Engle
nije u našu
napadom izb
koliko zarobl
U zračn
letjelica.

Izveštaji

SOFIJA.
brua: Na mač
lerijska palj
vrijeme pora
skoj fronti, u
artiljerijska i
nala Sv. Gjo

Propast e

LONDON.
mačka podm
kov engleski
Wolff-Bureau
zapovjednik
bez prigovor
razbijač, i d

Engleska

ničko
BERLIN.
ističe bijesn
je Agencija
podmornicam
mačka više
plove. Da je
upotrebe bo
prešućuju. N
gijom da se
ustaloma u
šna faza u
je pribrala i
glasovna p
odnošaji s M
«Norddeutsc
svaka izmje
moguće ispi
gleska man
niti će nas
našega post

BERLIN

BERLIN.
istice bijesn
je Agencija
podmornicam
mačka više
plove. Da je
upotrebe bo
prešućuju. N
gijom da se
ustaloma u
šna faza u
je pribrala i
glasovna p
odnošaji s M
«Norddeutsc
svaka izmje
moguće ispi
gleska man
niti će nas
našega post

Italija i

LUGAN.
morničkom
dubok utisa
podmornicam
ma; tim se
se kreće z
vačke lagje.

Što se o

AMSTERDAM.
ozbiljno op
interesi usli
da bi Engle
dijске lagje
Njemačka h

KODE

KODE.
izvoz živež
čaj s Franc
da s obzir
kako će se

Izložba o

Per onoglia Ba-
Massa-
latteo Ilic,
memoria di
Per onog-
Calussi 2
de Sascor,
memoria
2.
o Calussi.

Ratni plakati, austrijskog, ugarskog i njemačkog porijetla, i takvi iz neutralnih i neprijateljskih zemalja.
kao povjesni prilog n. pr. francuske karikature iz njemačko-francuske rata 1870-71, japanski ratni slikovnici iz kineskog i ruskog rata, engleske karikature iz Napoleonovih ratova, talijanske službene pukovnijske marke i t. d.

Telegrami Uredništva.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

RAT.

Izveštaji austrijsko-ugarskog glavnog štapa.

BEČ, 2. Službeno se javlja:
«2. februara 1917.»
Istočno bojište:
Ni na kojem od tri bojišta nije bilo osobitih događaja.
Zamjenik poglavice generalnog štapa v. Höfer podmaršal.

Izveštaji njemačkog glavnog štapa.

BERLIN, 2. Wolff Bureau javlja:
Veliki glavni stan, 2. februara 1917:
Zapadno bojište:
Izmegju Armentieresa i Arrasa propalo je više zagona jakih engleskih izvidničkih odjeljaka. S obe strane Ancre i Somme živahan artiljerijski boj i živa djelatnost naših izvidnika. Kod Guedecourt Englezi su prodrli na širini od jedne satnije u našu poziciju, iz koje smo ih pak protunapadom izbacili. U našim je rukama ostalo nekoliko zarobljenika.
U zračnim bojovima neprijatelj je izgubio 7 letjelica.
Istočno bojište:
Na macedonskoj fronti nije bilo osobitih događaja.

Izveštaji bugarskog glavnog štapa.

SOFIJA, 3. Izveštaj generalnog štapa, 2. februara:
Na macedonskoj fronti, u obluku Cerne, artiljerijska paljba, koja je više puta a za kratko vrijeme porasla do bijesne pucnjave. Na rumunjskoj fronti, u okolici Drislave, istočno od Tulcea artiljerijska i minska vatra na obim obalama kanala Sv. Gjorgja.

Propag engleskog razbijača razreda M.

LONDON, 2. Admiralstvo izjavljuje, da njemačka podmornica nije uništila 18. januara nikakvog engleski razbijač razreda M. Naprema tome Wolff-Bureau doznaje sa nadležne strane da je zapovjednik odnosno njemačke podmornice opazio bez prigovora, da je torpeda pogodila engleski razbijač, i da je ovoga vidio kako tone.

Engleska i pooštreno podmorničko ratovanje Njemačke.

BERLIN, 2. «Norddeutsche Allgemeine Zeitung» ističe bijesno napadanje engleske štampe, što ga je Agencija Reuter rasturila, na njemačku notu o podmornicama, i kako tome naglašavaju, da Njemačka više ne dopušta ni bolničkim lagjama da plove. Da je ova mjera postala nužnom uslijed zle upotrebe bolničkih lagja, to oni tamo, naravno, prešućuju. Engleska štampa traži sa svom energijom da se preduzmu mjere od odmazde; ali se ustalom o tome slaže, da sada počinje vrlo strašna faza u ratovanju. Osim toga Agencija Reuter je pribrala iz američke štampe sve što se kaže glasa protiv Njemačke i traži da se prekinu odnosi s Njemačkom. Budući da nam je — piše «Norddeutsche Allgemeine Zeitung» — presječena svaka izmjena vijesti sa Amerikom, to nam nije moguće ispitivati hajku Agencije Reuter. Ta engleska manevra neće nas u Njemačkoj zbuniti, niti će nas odvratiti od dobro promišljenog pravca našega postupanja.

BERLIN, 2. Podmornice što su se zadnjih dana povratile, potopile su 21 lagju sa 30.000 tona.

Italija i pooštreno ratovanje ronilicam Središnjih Vlasti.

LUGANO, 2. Nota Središnjih Vlasti o podmorničkom ratu izazvala je u svoj Italiji očit dubok utisak. Novine pišu, da se pooštrenjem podmorničkog rata badava zaprečuje neprijateljima; tim se jedino na neutralce vrši pritisak, da se krepče zauzmu za mir i da povuku svoje trgovačke lagje.

Što se o tom ratovanju misli u Holandiji.

AMSTERDAM, 2. Novine svraćaju pažnju na ozbiljnu opasnost, u kojoj će se naći nizozemski interesi uslijed novih ratnih mjera; one se boje, da bi Englezi mogli silom oružja prinuditi holandske lagje, da krenu u ono područje, u kojemu Njemačka hoće da sprečava svaku plovidbu.

Posljedice u Danskoj.

KOPENHAGEN, 2. «Politiken» javlja: Uslijed podmorničke blokade, parobrodarska su društva odlučila, da zasad obustave plovidbu po Sjevernom Moru.

KOPENHAGEN, 2. Zasad je obustavljen svaki izvoz živeža u Englesku, svaki pomorski saobraćaj s Francuskom i Engleskom; svagdje se drži, da s obzirom na nove prilike, treba prije vidjeti kako će se stvari razviti.

Izložba crvenog polumjeseca u Carigradu.

CARIGRAD, 3. Jučer je nasljednik prijestola otvorio izložbu Crvenog Polumjeseca, u kojoj je društvo uvelike učestvovalo. Nasljednik se izrazio sa osobitim priznanjem o posebnim izložbi austrijskog, ugarskog i bugarskog Crvenog Krsta.

U francuskoj Komori.

BERN, 2. Službena socijalistička frakcija predala je predsjedniku francuske Komore prijedlog za mir, kojim se Komora pozivlje neka konstatuje, da svaka država, koja se osniva na modernoj demokraciji, priznaje načelo što je Wilson izrazio u prijedlogu za mir i u poruci, i da nikakva izmiegju saveznih država neće preuzeti na se strašnu odgovornost da sprečava uspjeh američkih prijedloga. Neka se dakle vlada energično zauzme u saveznika, kako bi se Wilsonovi prijedlozi čim prije u djelo priveli.

PARIZ, 2. Za vijećanja o prijedlogu o naknadnom pregledanju izjavio je Fabre u ime opozicije, da bi se s obzirom na pretjerane žrtve, što su se prinijele u ratu, Francuska mogla naći naprema svojim saveznicima slabijom. Trebalo bi prihvatiti zgodnih mjera protiv onih koji bez koristi rasiplju ljudski život. «Mi hoćemo da ratujemo do konačne pobjede, ako imamo za to sredstva; ali i želimo da naši saveznici potpunije sudjeluju». Deguise je rekao: «Vrijeme je da Francuska ne prinese daljih žrtava. Novi se kontingenti ne mogu dizati, a da gospodarski život ne propane». Kuća je na kraju odobrila naknadno pregledanje godišta 1896—1914.

Izjava Hrvatske stranke prava.

BUDIMPEŠTA, 2. Vogja opozicijske hrvatske stranke prava objavljive izjavu, u kojoj odlučno odbija Ententinu namjeru nekog «oslobogjenja» Hrvata, te kaže, da je Hrvatima, kao prije, tako i u buduće cilj: poboljšati svoj nacionalni položaj jedino u granicama Monarhije i na zakonitom temelju. Ništa neće odvratiti Hrvate, da se uz bok svojim protivnicima u unutrašnjoj politici, složno i sa napinjanjem sviju snaga ne pobijaju izvanjskog neprijatelja.

Telegrami della Redazione.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

I bollettini dello stato maggiore generale austro-ungarico.

VIENNA 2. Si annuncia ufficialmente:
«2 febbraio 1917.»
Teatro della guerra orientale:
Su tutti i tre teatri della guerra nessun avvenimento particolare.
Il sostituto capo dello stato maggiore generale von Höfer tenente maresciallo.

I bollettini del grande quartiere generale germanico.

BERLINO, 2. Il Wolff-Bureau comunica:
Grande quartiere generale, 2 febbraio 1917.
Teatro della guerra occidentale:
Fra Armentieres ed Arras fallirono numerose punte di forti riparti inglesi. Da ambo i lati dell'Ancre e della Somme, vivace duello di artiglieria ed animata attività di nostri esploratori. Presso Guedecourt gli Inglesi per la larghezza di una compagnia penetrarono nella nostra posizione, che in un contrattacco ne venne sgomberata. Un certo numero di prigionieri rimase nelle nostre mani. In combattimenti aerei i nemici perdettero 7 velivoli.
Tanto sul teatro della guerra orientale che sul fronte macedone nessun avvenimento particolare.

Il primo quartiermastro generale Ludendorff.

BERLINO, 2. Bollettino ufficiale della sera:
Su nessun fronte vi furono particolari operazioni combattive.

I comunicati del quartiere generale turco.

COSTANTINOPOLI, 2. Il quartiere generale comunica in data 1 febbraio: A sud del Tigri un attacco nemico, intrapreso dopo un intenso fuoco di artiglieria, venne respinto con considerevoli perdite per gli attaccanti.
Sul fronte di Fellahie azione dell'artiglieria.
Sul fronte del Sereth venne respinta una grossa colonna di ricognizione del nemico.

I comunicati del quartiere generale bulgaro.

SOFIA, 3. Rapporto dello stato maggiore generale, del 2 febbraio.
Fronte Macedone.
Nell'arco della Cerna fuoco d'artiglieria, ripetutamente ma brevemente intensificato fino ad una violenza da uragano.
Fronte rumeno.
Nei dintorni di Drislava ad est di Tulcea fuoco d'artiglieria e di mine su ambo le rive del canale di San Giorgio.

L'inasprimento della guerra coi sottomarini.

BERLINO, 2. La «Norddeutsche Allgemeine Zeitung» accenna agli sfoghi di rabbia della stampa inglese, divulgati dalla «Reuter» contro la nota germanica sull'inasprimento dell'azione dei sottomarini. In prima linea vi si rileva, che la Germania con ciò paralizzerebbe anche il movimento delle navi-ospedale. Che questa misura sia stata resa necessaria dagli abusi commessi con le navi-ospedale, viene naturalmente sottaciuto. La stampa inglese esige con la massima energia misure di rappresaglia. Tutti i giornali concordano del resto nel constatare, essere imminente una spaventosissima fase della guerra.
La «Reuter» racimola inoltre dalla stampa americana tutto quanto vi si scrive contro la Germania, ed esige la rottura con la Germania.
Siccome noi — osserva la «Norddeutsche Allgemeine Zeitung» — siamo tagliati fuori da ogni diretta comunicazione di notizie con l'America, ci manca per ora la possibilità di esaminare le montature della «Reuter». Però le manovre inglesi ne turberanno la calma della Germania, né la distoglieranno dalla sua ben ponderata linea di condotta.

Gli effetti del blocco dei sottomarini germanici in Danimarca.

COPENHAGHEN, 2. La «Politiken» reca: In seguito al blocco dei sottomarini le società di navigazione hanno concluso di sospendere per intanto le corse dei piroscafi nel Mare del Nord.

COPENHAGHEN, 3. Del momento venne sospesa ogni esportazione di viveri per l'Inghilterra ed ogni movimento di navi per l'Inghilterra e la Francia. Drevale l'opinione che, di fronte alla nuova situazione, debbasi serbare un contegno d'aspettativa.

In Italia.

LUGANO, 3. La nota delle potenze centrali circa l'azione dei sottomarini ha destato innegabilmente in tutta l'Italia un'impressione assai profonda. I giornali dicono che l'inasprimento della guerra coi sottomarini è una vana minaccia fatta al nemico; ma che però eserciterà una pressione sugli stati neutri, i quali quindi si impegneranno con maggior attività per la pace, e dovranno ritirare le loro navi mercantili.

Dei Paesi Bassi.

AMSTERDAM, 3. I giornali rilevano essere gli interessi dei Paesi Bassi seriamente minacciati dalle nuove misure delle potenze centrali. Essi temono che gli Inglesi costringeranno con le armi le navi olandesi a recarsi in quella regione, in cui la Germania vorrebbe rendere impossibile qualsiasi navigazione.

Al Senato francese. Una dichiarazione del ministro della marina sulla guerra coi sottomarini.

PARIGI 2. Al Senato, Estournelles interpellò sulla guerra coi sottomarini.
Il ministro della marina Lacaze rispose che la dichiarazione del blocco marittimo da parte della Germania, corrisponde al contegno assunto in generale dalla Germania già fin dallo scoppio della guerra, violando tutti i patti solennemente accettati all'Aia. La Francia rimane calma e senza paura. Negli ultimi undici mesi di 51 milioni di tonnellate destinate ai porti francesi, furono affondate da sommergibili soltanto 273.000 tonnellate, vale a dire l'uno e mezzo per cento. La Francia saprà sopportare coraggiosamente certe privazioni.

I sottomarini germanici all'opera.

BERLINO, 2. I sottomarini ritornati questi ultimi giorni, hanno affondato 21 navi, della portata complessiva di 30.000 tonnellate.

Il ministro Hellingrath sulla situazione militare della Germania.

MONACO 2. Nella commissione finanziaria della Dieta bavarese il ministro della guerra Hellingrath, trattando della situazione militare, disse che la campagna vittoriosa della Rumenia recò grandi successi economici e militari; un'importanza decisiva per la guerra essa naturalmente non poteva avere; la grande decisione ha ancora da venire. Noi possiamo andare incontro con tranquilla fiducia ai futuri attacchi dell'Intesa; è escluso che agli attacchi nemici riesca di sfondare i nostri fronti o di sfruttare in più larghe dimensioni successi locali.

Alla Camera francese.

BERNA, 2. La frazione socialista ufficiale presentò al presidente della Camera francese una mozione per la pace, invitando la Camera a voler constatare che i principi fondamentali, enunciati nella proposta di pace e nel messaggio di Wilson, non possono venire misconosciuti da alcuno stato che si basi sui principi della democrazia moderna, e che nessuno degli stati alleati vorrà prendere su di sé la tremenda responsabilità di ostacolare il successo della proposta americana. Il governo intervenga energicamente presso gli alleati, affinché le proposte di Wilson entrino quanto prima possibile nel campo della realtà.

PARIGI, 2. Discutendosi alla Camera la proposta di una rivista supplementaria, il deputato Favre dichiarò in nome dell'opposizione, che la Francia, con riguardo ai sacrifici eccessivi sopportati durante la guerra, potrebbe in confronto dei propri alleati cadere in uno stato di inferiorità. Si dovrebbero prendere dei provvedimenti contro coloro che sprecano inutilmente le vite umane. Noi vogliamo continuare la guerra sino ad una fine vittoriosa, però ove se ne abbiano i mezzi; ma desideriamo altresì una cooperazione più completa da parte degli alleati.
Deguise disse, che i sacrifici della Francia devono finire una buona volta. È impossibile levare nuovi contingenti senza paralizzare la vita economica.
Infine venne accolta la proposta di una rivista supplementaria degli anni 1896-1914.

D. KASANDRIĆ odgovorni urednik.

Tiskarnica é. k. dalmatinskog namjesništva.

OGLAS.

U smislu § 10 zadružnog pravilnika sazivlje se redovita glavna godišnja skupština Činovničke Potrošne Zadruga u Splitu dne 18 veljače t. g. u 10 sati prije podne u prostorijama Općinskog Kazališta.

Za slučaj da ova skupština ne uzmogne s nestašice zakonitog broja prisutnih ili zastupanih članova stvarati valjanih zaključaka, sazivlje se druga skupština dneva 25 istoga mjeseca na istome mjestu i istim dnevnim redom.

Dnevni red:

1. Odobrenje zapisnika izvanredne glavne skupštine od 23/VII 1916.
2. Izbor dvojice ovjervitelja zapisnika (§ 10 zadnja stavka statuta).
3. Izveštaj Uprave o stanju i radu Zadruga.
4. Izvešće Nadzornog Vijeća (§ 10).
5. Odobrenje godišnjeg računa i stanja imovine za god. 1916 i podjeljenje apsolutorija Upravi i Nadzornom Vijeću u pogled poslovanja i polaganja računa.
6. Ustanovljenje visine dividenda za god. 1916.
7. Izbor članova Nadzornog Vijeća (§15).

8. Izbor članova Uprave mjesto onih, što istupaju.
9. Izbor članova Arbitramentalnog Suda (§ 14).
10. Uvjeti za upisivanje novih, članova i opredjeljenje prava člana s više udjela.

U Splitu, dne 31. siječnja 1917.

Upraviteljstvo Činovničke Potrošne Zadruga u Splitu, r. u. s. o. j.

AVVISO.

In base al § 10 dello statuto consorziale si convoca l'adunanza generale ordinaria del Consorzio di Consumo per impiegati il 18 febbraio a. c. ore 10 a. m. nei locali del Teatro Comunale.

Nel caso che in quest'adunanza non si potessero prendere valide deliberazioni per mancanza del numero legale di soci, intervenuti o rappresentati, si convoca una seconda adunanza per il 25 dello stesso mese alle ore 10 a. m. negli stessi locali.

Ordine del giorno:

1. Approvazione del protocollo della seduta del 23/VII 1916.
2. Nomina di due fiduciari per la verifica del protocollo (§ 10, penult. capoverso).
3. Rapporto della Direzione sullo stato e la gestione del 1916.
4. Rapporto del Consiglio di sorveglianza (§ 10).
5. Approvazione del bilancio annuale per l'anno 1916 impartendo l'assolutoria alla Direzione ed al Consiglio di sorveglianza riguardo alla gestione ed al bilancio.
6. Lo stabilire l'ammontare del dividendo per l'anno 1916.
7. Elezione dei membri del Consiglio di sorveglianza (§ 13).
8. Elezione dei membri della Direzione in sostituzione di quelli che sortono.
9. Elezione dei membri del giudizio arbitramentale (§ 14).
10. Condizioni per l'iscrizione di nuovi soci con più quote di partecipazione.

Spalato, li 31 gennaio 1917.

La Direzione del Consorzio di Consumo fra Impiegati a Spalato l. r. c. r. l.

OGLAS.

2—3

Roditelji dječaka, iz dalmatinskog otočja i primorja, zdravih, jakih, od 15 1/2 do 16 1/2 godina, sasvim normalno razvijenih, koji bi željeli da im se sinovi usposobe kao ribari na velikoj pučini, sa motornim brodovima modernog sustava i opreme, a to iza odnose teoretično-praktične pripreve na školskom brodu, koja je pripravna neophodno potrebna da dječak postane savršenim ribarom i mornarom, hoće li svojedobno moći da zahtijeva surazmjernu službu — neka se obrati potpisivanju, kao zastupniku novoustrojenog *Austrijskog Društva za ribarske obrte*, koji će im dostaviti odnose upute i pripočiti druženju okružnicu, u kojoj su nabrojani jako povoljni uvjeti primanja, pogodnosti i postepene zasluzbe već primljenih dječaka, kao što i ciljevi za kojima teži društvo.

Sali, 25 siječnja 1917.

Detar Lorini umir. c. k. nadzornik ribarstva.

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

Pag: uprava kontr. kot. financ. straže, kr. 38 za Crveni Krst i pripomoć udovica i siročadi palui na bojnopolju polovica za Crveni Krst kr. 19.
Nerežišće: sakupljeno od općine kr. 96.03.
Skradin: mjesni odbor, da počaste uspomenu blagopok. Fedora conte Borelli po kr. 20: de Marassović Josip, de Marassovich Jere, de Marassovich Dr. Frano kr. 60.
Knin: porezni uređ sakupljeno kr. 800.
Biograd: mjesni odbor Crvenog Križa, utržak od prodaje pšenice i ječma sakupljena u selu Pakošane kr. 53. 76.
Supetar: sakupljeno u šktrabici postavljenoj kod poreznog uređa kr. 233.94 a u onoj postavljenoj u kavani Gaja San-kovića kr. 25.87.
Knin: Dr. Franjo Dreuschuch kr. 2.
Nerežišće: sakupljeno od općine iz prinosā rodbina mobilizovanih momaka kr. 106.26.
Trpanj: ođio financ. straže u tri navrata po kr. 16 = 48.
Makarska: uprava kontrolnog kotara financijske straže kr. 134 a od toga iznosa polovicu za pripomaganje udovica i siročadi poginulih vojnika.
Vis: sakupljeno kod pošt. i brzozjav. uređa kr. 100.
Vrboska: sakupljeno pri isplaćivanju vojničkih pripomoći kr. 131.67 — Vrbanj 161.87 — Svirce 222.33.

Šipanjka Luka: pošt. upr. Marin Sangaletti kr. 5.
Trstienik: noćne pristojbine činovnika pošt. uređa kr. 7.50.
Mostar: c. i k. vojn. zapovjed. (domobr. grupa) sabiranje upućeno od trgjavnog odjela za klanje marve u Mostarsko Blato 1. obrok kr. 100 — 2. i 3. 200 — 4. 100 — 5. 200 — 6. 400.
Opuzen: pučka štedionica, čisti dobitak od kukuruza kr. 492.63.
Tkon: župnik don Stipe Banov sakupio kr. 22.
Trogir: uprava ženske pučke škole kr. 9.37.
Milna: uprava muške pučke škole kr. 5.40.
Zara: Sasso Giovanni i. r. ufficiale postale cor. 3.
Ercegnovi: kot. škol. vijeće prilog djece pučke škole u Krašiću kr. 16.
Vranjić: uprava pučke škole kr. 2.26.
Milna: općina, doprinosi prigodom isplaćivanja vojn. pripomoći za lipanj 1915. kr. 90.85.
Zara: Zarich Luigi, i. r. ufficiale di posta cor. 3.
Trogir: uprava muške škole kr. 9.40.
Vis: mjesni odbor Crvenoga Križa sakupio kr. 530.
Ercegnovi: kot. poglav. sakupljeno kr. 315.
Kučišće: (Pelješac) učenici pučke škole kr. 1.
Odra, Arbeiterabteilung der VIII/22. Ersatzkomp. kr. 35.56.
Vrboska, općinsko upraviteljstvo, sakupljeno od primaoce

vojnih pripomoći u Vrboskoj kr. 38.69 — u Vrbanju, kr. 63.37 — Svirce, kr. 95. — Ukupno kr. 197.06.
Supetar: kot. pogl. pronajeno u šktrabicama postavljenim u dućanima Filipića Boža i Nika u Milni, Buzolić Marge u Milni i Markov Ivanke u Sutivanu, kr. 14.36, u dućanu Scarneo uđ. Lukre u Milni kr. 13.35.
Pag, muška pučka škola kr. 17.52.
Nerežišće, doprinosi stranaka, koje primaju vojne pripomoći kr. 42.44.
Smilčić, Jurčev Natalina, per onorare la memoria del defunto sign. Lukšić Girolamo decesso, a Spalato cor. 2.
Supetar, kot. pogl. I. najeno u šktrabici postavljenoj u trafici duhana a) Orlandini Miha u Pučišću, kr. 3.93, b) Vrsalovića Petra u Povljm kr. 7.60, c) Uršića Ante u Sumartinu kr. 12.54, d) Bižaca Ivana u Postirama kr. 2.95. II.: sakupljeno od načelnika u Bolu Nikole Petrića kroz srpanj 1915 kr. 48. — III.: doprinos kap. Ant. Petrića u Bolu prigodom smrti Karmelića Frane p. Tome iz Bola kr. 2 — ukupno kr. 77.02.
Supetar, kot. pogl. najeno u šktrabici kod poreznog uređa u Supetru kr. 158.72, i u šktrabici u trafici Gratelli Tome u Bolu kr. 10.52 — ukupno kr. 169.24.
Vrboska; opć. uprav., sakupljeno pri isplati vojn. pripomoći: u Vrboskoj kr. 31.66, u Vrbanju kr. 108.85, u Svirce Sv. Nedilja kr. 93.35 — ukupno kr. 233.86.

Tko želi nabaviti uz povoljne cijene
Sumpora i Galice
 neka se obrati na
Matko Milković, Rijeka.

Stigla je velika partija **BIJELOG NJEMAČKOG SUROGATA SAPUNA**, sasvim tvrdog u originalnim sanducima od 200 komada po 20 dkg., koju prodajem svim trgovcima i zavodima po Kr. 55 sanduk, franko Zadar. Ođprema se ođmah za cijelu pokrajinu, uz unaprednu isplatu ili na temelju dokumenata koje banke.
 Ovo novo njemačko sredstvo nadomiješćuje izvrsno obični i preskupi masteni sapun. Sve ga njemačke kućarice upotrebljuju za pranje ruku, rublja, poda, kućinskih sprava i za sve predmete od kovine.
 Palazi se na prodaju kod svakog trgovca. — — — — — *Direktan uvoz iz Njemačke.*
MARCELLO PATTIERA -- Zadar. Isključiva prodaja za cijelu Dalmaciju.
 Brzozjavi: PATTIERA -- ZADAR.

„**BLANKA**“

Jadranska banka
 podružnica Split
 počam od
1. siječnja 1917
 plaća na uložnim knjižicama
3³/₄ kamata.

ELISIR STOMACALE CORROBORANTE

R. VLAHOV ZARA
ELISIR STOMACALE CORROBORANTE

Po previšnjem ovlastenju Nj. e. i k. A. Veličanstva
44. c. k. Državna Lutrija
 za dobrotvorne civilne svrhe
 Ova **NOVČANA LUTRIJA** ima: 21.146 zgođitaka u gotovu novcu u ukupnoj vrijednosti od 625.000 kruna.
 Glavni zgođitak iznosi:
200.000 kruna.
 Vućenje će biti javno na 22 februara 1917.
 Jedna srećka stoji 4 kruna.
 Srećke se nabavljaju kod ođsjeka za dobrotvorne lutrije u Beču III. Vorđere Zollamtsstrasse 5, u lutrijskima kolekturama, kod prodaja duhana, kod poreznih, poštanskih, brzozjavnih i željezničkih uređa, kod mjenjačnica, i t. d. Osnove vućenja šalju se prodavaocima srećaka bađava.
 Srećke se šalju prosto od poštarine.
 Ođ c. k. Ravnateljstva generalne Državne lutrije
 Ođjel lutrije za dobrotvorne svrhe.
 6-10

Dietro autorizzazione Sovrana di S. M. J. e R. Apostolica
44. i. r. Lotteria di Stato
 per scopi di beneficenza civile.
 Questa **LOTTERIA DI DENARO** contiene 21.146 vincite in contanti nell'importo complessivo di corone 625.000.
 La vincita principale importa:
200.000 corone.
 L'estrazione avrà luogo pubblic. ađđi 22 febbraio 1917.
 Una cartella costa 4 corone.
 Le cartelle sono d'acquistarsi nella sezione per le lotterie di beneficenza in Vienna III. Vorđere Zollamtsstrasse 5, collettorie del lotto, trafici tabacco, uffici d'imposte, di Poste, Telegrafi e ferrovie, cambia-valute, ecc. — Piani del giuoco gratis.
 Le cartelle si spediscono senza spese.
 Dall'i. r. Direzione generale delle Lotterie dello Stato.
 Sezione Lotterie a scopi di beneficenza.

Kuhalo i brzovar na petrolej
 Zejamčena sigurnost!
 Zejamčeno prosto od svakog mirisa!
Senzacijonalni uspjeh!
 Bez čađje!
 Bez šuma!
 Bez dima!
 Bez začepjenja!
 Bez predgrijanja sa špiritom!
 Najsposobniji i najsavršeniji brzovar sadašnjosti!
 Učinak grijanja 3 puta veći nego kod ostalih sistema. Velika prištednja! Jedna litra petroleja gori 8—12 sati. Jedna litra vode kuha za 5 minuta. Isključeno je da bi se brzovar prevrnuo. Istodobno može služiti i kao peć za grijanje sobe.
 Tvorničko skladište i zastupstvo za cijelu Dalmaciju:
G. B. TAMINO - ZADAR.

Fratelli Mandel & Nipote
BANCA CAMBIO-VALUTE — ZARA
 ACQUISTA E VENDE ogni sorta di effetti pubblici
 Cartelle di lotteria, monete secondo il listino di giornata. Raccomandabili: *Lettere di pegno 4¹/₂ del Credito fondiario dalmato Obbligazioni provinciali dalmate 4%.* *Lettere di pegno 4¹/₂ o 4% della Banca Commerciale di Budapest.* *Lettere di pegno della Cassa di risparmio di Budapest 4%.* *Prestito ferroviario Bulgaro al 6 e 5%.* *Obbligazioni ferroviarie della Bosnia-Erzegovina 4¹/₂%.*
 ACCORDA SOVVENZIONI sopra Carte di Valore all'usuale tasso d'interesse.
 CEDE Cartelle pi lotteria, verso pagamento a rate mensil. — Raccomandabili: *Città di Vienna 1874 Vinc. princ. Cor. 400.000, in rate mensili di Cor. 20.* *Credito fondiario Austriaco 3%.* Vinc. princ. Cor. 100.000, in rate mensili di Cor. 10. *Credito Mobiliare Aust. 1858.* Vincita princ. Cor. 300.000, in rate mensili di Cor. 20. *Banca Ipotecaria Ungherese 4%.* Vincita princ. Cor. 70.000, in rate mensili di Cor. 10. *Lotti Turchi 1870 da f.chi 400.* Vinc. principale f.chi 600.000, in rate mensili di Cor. 3. *Gruppo Croci rosse Austriache, Italiane ed Ungheresi.* Vincita princ. Cor. 125.000, in rate mensili di Cor. 6, Singole cartelle Cor. 2 ecc.
 ACCETTA versamenti di denaro fissi e in Conto Corrente, con restituzione senza preavviso, verso un interesse annuo di 4%.
 RILASCIA Assegni bancari sulle principali piazze d'Europa e s'incarica di tutte le operazioni d'incasso, versamenti e simili richieste dei propri clienti, senza alcuna spesa.
 ASSICURA Cartelle di lotteria e Obbligazioni contro la perdita derivante dall'ammortizzazione, alle condizioni generalmente stabilite.
 ASSUME Assicurazioni nei rami: *Incendi, Vita, Accidenti Furto con incasso, quale Agenzia Principale delle Assicurazioni Generali di Trieste*

Naklada dopisnica.
 Skladište papira i kancelarijskih potrepština
MERCUR - E. MIKULA - ZADAR
 ulica Sv. Vida 11.
 Nugja: Umjetničkih dopisnica i Uskrsnih od 4 do 12 h. — Školskih potrepština osobito **Zadaćnica.** — Listova, Kuverata i Računa štampanih za trgovce. — Mapa za pisma 10 Kuv. i 10 Listova 26 h. — Feldpost 1000 komada Kr. 5. — Cigaretnog papira Riz i svih vrsti. — Fotografiskih potrepština.
 Emailiranih Tablica
 za dućane i urede
 Električna Baterija Kr. 1.40 komplet Kr. 3.90.
 Disaći stroj «Meteor» Kr. 380 takogjer hrv. pismom.
 Pečata od gume i mjedi.
Novost! Špaga od papira od 1/2 do 6 mm. po kg. Kr. 5 do 6.60, sa gvozdenom žicom 3 mm. kg. K. 7.80.
 Dotplata od gume samo za trgovce na veliko.

Oglas.
 Općinska štedionica u Benkovcu ukamaćuje sve štedioničke uložke od 15. prosinca 1916 do daljnega sa 4% (četiri posto) čisto, što se ovime do sveopćeg znanja stavlja.
 ODBOR.

JOSIP JADRONJA - ŠIBENIK. Agenturni, komisionalni i otpremnički posao. — Zastupstvo osiguravajućeg društva «HERCEG-BOSNA». — Zastupstvo i skladište ugl. tvrtke Michele Truden - Trst — Preuzimlje naručbe svakovrsnih modernih pečata iz gume i mjedi za pečatni vosak i sve ostale pečatne predmete, sve uz tvorničku cijenu. Brza izradba. — Skladište i rasprodaja na veliko svakovrsnik slatkisha: Roks Drops obični, Roks Drops fini, svileni Foures, finih biskvita i t. d. i t. d. sve uz umjerene tvorničke cijene. — Kupuje prazne vreće, koju mu drago količinu, i plaća najvišom cijenom.